

Winkeliers rekenen af met criminaliteit

Leidschendam, oktober 2008

Inhoudsopgave

1. Voorwoord – Onderzoek schetst schokkend beeld
2. Samenvatting – Winkelcriminaliteit blijft onbestraft
3. Winkeldiefstallen – Daling van aantal winkeldiefstallen stagneert
4. Inbraken en vernielingen – Inbraken steeds vaker met grof geweld
5. Interne fraudes – Eigen medewerkers creëren vaak vertrouwensbreuk
6. Ramkraken – Laatste waarschuwing voor Brabant en Limburg
7. Overvallen – Overvallen blijven toenemen
8. Preventie – Winkeliers investeren miljarden
9. Aanbevelingen – Winkelcriminaliteit moet worden aangepakt
10. Bronnen
11. Colofon

Voorwoord

Het Platform Detailhandel Nederland heeft een belangrijk onderzoek gedaan naar de ontwikkelingen rondom winkelcriminaliteit sinds 2003. De onderzoekscijfers schetsen een schokkend beeld. Winkeliers worden van miljarden euro's beroofd. Winkeliers en hun medewerkers zijn trots op hun werk, maar moeten zich staande houden tegen brute overvallen, diefstallen en meer.

Om criminaliteit te voorkomen worden niet alleen sloten op deuren en ramen geplaatst, maar ook camera- en alarmsystemen geïnstalleerd, winkelsurveillance ingehuurd, artikelen beveiligd enzovoorts. Geregeld zorgen deze preventieve maatregelen en de oplettendheid van de winkeliers en medewerkers ervoor dat de politie de dief kan inrekenen. Daarmee levert de detailhandel een forse bijdrage aan de oplossingspercentages in de misdaadstatistieken van de overheid.

Winkeliers werken samen met elkaar en met de overheid. Hiervoor zijn reeds twee Convenanten ondertekend met de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en de staatssecretaris van Economische Zaken. Dat helpt, maar deze samenwerking betekent niet het einde van de winkelcriminaliteit. Sterker nog, in het eerste half jaar van 2008 stijgt de schade van winkelcriminaliteit. Met de eerste successen is het laaghangend fruit geplukt. Nu zijn nieuwe acties nodig om ook de andere, moeilijker op te lossen problemen aan te pakken.

Minstens zo verontrustend is dat de miljoenen winkeldiefstallen, inbraken, ramkraken, fraudes en overvallen onbestraft blijven. De meeste aangiftes van winkelcriminaliteit leiden tot niets, wat ernstig afbreuk doet aan het rechtsgevoel van de winkeliers. Het is dan ook niet verrassend dat de aangiftebereidheid van winkeliers zeer laag is. De capaciteitsproblemen van politie en justitie zijn bijzonder zorgwekkend. Eerdere successen in de strijd tegen winkelcriminaliteit dreigen hierdoor teniet gedaan te worden.

Het Platform Detailhandel Nederland doet in dit onderzoek een aantal dringende aanbevelingen om zowel de preventieve als repressieve acties te versterken. Het is een oproep aan de beleidsmakers om samen met de winkeliers ervoor te zorgen dat de winkelcriminaliteit daalt en de dief zijn verdiende loon krijgt.

H.H. van der Geest
Voorzitter van de Stuurgroep Winkelcriminaliteit
Platform Detailhandel Nederland

Samenvatting

Een niet te missen conclusie van het onderzoek 'Winkeliers rekenen af met criminaliteit' is dat miljoenen diefstallen, overvallen, inbraken en andere vormen van winkelcriminaliteit onbestraft blijven. Het Platform Detailhandel Nederland constateert een enorm handhavingstekort. Vaak doen winkeliers geen aangifte, omdat het veel tijd kost en weinig oplevert. Van alle winkelcriminaliteit waarvan in de periode 2003-2007 aangifte gedaan werd en waarbij enig opsporingsonderzoek nodig is, is doorgaans niet meer dan 20% opgevolgd met een taak- of geldstraf of een gang naar de rechter. De overgrote meerderheid blijft op de plank liggen.

Criminaliteit heeft winkeliers in 2007 minder gekost dan in 2003. De totale schade is in die periode gedaald met 15% naar 645 miljoen euro in 2007. De uitgaven aan preventie zijn door de jaren constant en bedragen in 2007 290 miljoen euro. Toch zijn er steeds meer zorgen en niet alleen omdat de totale kosten van bijna 1 miljard nog altijd fors zijn. De overvallen op winkeliers en hun medewerkers stijgen voor het eerst in jaren, wat zeer verontrustend is. Overvallen veroorzaken groot menselijk leed. Ook begint de schadepost winkelcriminaliteit weer te groeien als gevolg van forse schade bij inbraken en doordat winkeldiefstallen niet langer verminderen.

Het is van het grootste belang dat nieuwe initiatieven ontplooid worden om de winkelcriminaliteit te laten dalen, zowel de schade als het aantal onopgeloste misdrijven. In dit rapport worden aanbevelingen gedaan om winkelcriminaliteit door bendes, door drugs gedreven veelplegers en stelende jongeren drastisch te reduceren. Gedacht moet worden aan onder meer een landelijk verbod op rooftassen en een veel langere bewaartermijn van camerabeelden. Daarnaast is het noodzakelijk dat meer zaken onderzocht worden. Zo zou bij inbraken altijd een sporenonderzoek gedaan moeten worden.

Winkeldiefstallen

Winkeldiefstallen					
	2007	2006	2005	2004	2003
Schadebedrag	270 mln	270 mln	280 mln	290 mln	310 mln
	-	-3,6%	-3,4%	-6,5%	
Bron: PDN					

Het is zorgwekkend om te zien dat de daling van het aantal winkeldiefstallen in 2007 stagneert. In de periode tussen 2003 en 2006 daalde de schade als gevolg van winkeldiefstal met 12,9%. Winkeldiefstal is door de jaren heen de grootste schadepost van winkelcriminaliteit. Dat de winkeldiefstallen niet langer dalen is een duidelijk signaal om extra actie te ondernemen.

Opvallend is dat steeds vaker op grote schaal gestolen wordt door zowel Nederlandse als Oost-Europese bendes. Zij gaan uiterst professioneel te werk en bedienen zich bijvoorbeeld van rooftassen om de detectiepoortjes bij de uitgang van de winkel te omzeilen. Het Platform Detailhandel Nederland probeert al jaren om in alle gemeenten een rooftassenverbod in te voeren, maar tot nu toe heeft slechts een kwart van de gemeenten aan die oproep gehoor gegeven.

De opkomst van de bendes professionele criminelen betekent echter niet dat de ouderwetse winkeldief verdwenen is. Veelplegers die vooral gedreven worden door drugs, maken zich nog altijd schuldig aan een fors deel van de winkelcriminaliteit. Sinds 2003 hebben winkeliers in samenwerking met politie, justitie en gemeenten hiertegen extra actie ondernomen door het opleggen van honderden winkelverboden.

Ook maken minderjarigen zich schuldig aan veel winkeldiefstallen. In tegenstelling tot andere vormen van winkelcriminaliteit worden diefstallen niet hoofdzakelijk gepleegd door jongens. Circa de helft van de stelende minderjarigen is een meisje.

Winkeldiefstallen					
	2007	2006	2005	2004	2003
Aangiften	33.100	31.200	34.200	38.000	43.300
	+6,1%	-8,8%	-10%	-12,2%	
Bron: Politie, CBS					

Winkeliers hebben in 2007 meer aangifte gedaan dan in de voorgaande jaren. Het Platform Detailhandel Nederland wijt de toename van deze aangiftes aan de professionalisering van de winkeldieven wat inschakelen van de politie extra urgent maakt en nieuwe initiatieven om aangifte van winkeldiefstal makkelijker te maken.

De aangiftes zijn slechts het topje van de ijsberg. Het werkelijke aantal winkeldiefstallen is minstens 40 keer groter dan het aantal aangiftes. Dit betekent dat alleen al in 2007 1,3 miljoen

winkeldiefstallen gepleegd zijn. De aangiftebereidheid van winkeliers is dus zeer laag. Dit komt, doordat er weinig tot niks met hun aangiftes gebeurt. Vaak geven politie en justitie hun prioriteit aan

andere vormen van criminaliteit. Het Platform Detailhandel Nederland adviseert digitale aangifte voor winkeldiefstal met daderindicatie mogelijk te maken om in ieder geval winkeliers tijd te besparen.

Winkeliers doen bij winkeldiefstal doorgaans alleen aangifte als de dief op heterdaad is betrapt. Het Platform Detailhandel Nederland heeft politie gevraagd om gezamenlijk te onderzoeken hoe deze heterdaadsituaties worden afgehandeld.

De overheid heeft gezocht naar andere manieren om diefstallen aan te pakken en heeft hiervoor Bureau HALT ingeschakeld. Jonge winkeldieven van 12 tot 18 jaar die zijn aangehouden voor winkeldiefstal met een schadebedrag van maximaal 150 euro kunnen via genoemd bureau rechtzetten wat zij fout gedaan hebben. Het gaat om jonge winkeldieven van wie wordt verondersteld dat zij zich niet nog eens schuldig zouden maken aan diefstal. Net als bij veel volwassen winkeldieven geldt dat politie en justitie nauwelijks onderzoek (hoeven te) doen om de winkeldief in te rekenen.

Inbraken

Inbraken	2007	2006	2005	2004	2003
Schadebedrag	210 mln	200 mln	205 mln	230 mln	240 mln
	+5%	-2,4%	-10,9%	-4,2%	-
Bron: PDN					

Door de snelle stijging in 2007 van het aantal inbraken, dreigt het eerder behaalde succes te verdampen. In de gehele periode 2003-2007 is de schade door inbraken bij winkeliers gedaald met 12,5%. De totale schade als gevolg van inbraken en vernielingen stijgt sinds 2007 echter weer flink en is opgelopen tot 210 miljoen euro.

Het Platform Detailhandel Nederland verklaart de zorgelijke stijging door het ruwe geweld dat inbrekers gebruiken en de grotere buit. De inbrekers opereren vaak in bendes. Deze bendes zijn zowel Nederlands als Oost-Europees. Het gaat meestal om professioneel voorbereide, snelle kraken die op extreem grove wijze gezet worden. Als weinig tot niets wordt buitgemaakt, gebeurt het dat de inbrekers uit frustratie de inventaris aan diggelen slaan met honkbalknuppels.

Andere bendes laten zich overdag insluiten om 's nachts te zoeken naar de kluis of populaire artikelen. Zij zijn opvallend professioneel en gaan geruisloos te werk. Op klaarlichte dag lopen de bendes de winkel uit met de gestolen waar. De bendes zijn op de hoogte van de beveiligingsprocedures, maken detectie onklaar of omzeilen de beveiliging.

Inbraken	2007	2006	2005	2004	2003
Aangiften	6.399	7.284	7.241	8.644	10.452
	-12,1%	+0,6%	-16,2%	-17,3%	
Bron: Politie					

De afgelopen jaren hebben winkeliers veel minder aangifte gedaan van inbraak in hun panden. In 2007 betreft het maar liefst 38,8% minder aangiften dan in 2003. Het Platform Detailhandel Nederland maakt hieruit op dat de aangiftebereidheid flink is gedaald. Het werkelijke aantal inbraken in winkelpanden heeft zich in de periode 2003 – 2007 namelijk niet op dezelfde manier ontwikkeld. De schade is in 2007 zelfs gestegen. De lage en dalende aangiftebereidheid komt doordat aangifte doen een tijdrovende bezigheid is en vaak weinig oplevert.

Inbraken					
	2007	2006	2005	2004	2003
Sepot	1%	1,1%	1,3%	1,1%	0,9%
Transactie	2,9%	2,9%	3,5%	2,8%	2%
Rechtszaak	8,9%	9,5%	11,6%	11,4%	9,1%
Totaal	12,8%	13,5%	16,4%	15,3%	12%
Bron: Politie, CBS, PDN					

Het Platform Detailhandel Nederland constateert dat de meeste aangiftes van inbraken geen opvolging krijgen en dat dit na een opleving in 2004 en 2005 ook niet echt verbetert. Slechts 1 op de 8 inbraken waarvan aangifte wordt gedaan, wordt opgepakt door het OM. Hiervan gaat circa 70% naar de rechter en wordt zo'n 22% van de inbraken afgehandeld met een taak- of geldstraf (transactie). Het overige deel van de aangiftes dat opvolging van het OM krijgt - circa 8% - wordt geseponeerd.

Het Platform Detailhandel Nederland krijgt veel signalen dat vaak zelfs geen sporenonderzoek gedaan wordt door politie. Mede hierdoor neemt de animo om aangifte te doen af. Immers, de kans dat de inbreker wordt gepakt, slinkt zonder dergelijk onderzoek. Ook is het Platform Detailhandel Nederland verontrust over berichten dat 's nachts dermate weinig politie actief is dat de dienstdoende agenten vaak pas laat de winkel waar is ingebroken kunnen bereiken. Een geringe politiebezetting en trage reactietijd reduceren de pakkans van dieven.

Interne fraudes

Interne fraudes	2007	2006	2005	2004	2003
Schadebedrag	165 mln	170 mln	190 mln	200 mln	210 mln
	-2,9%	-10,5%	-5%	-4,8%	
Bron: PDN					

De schade als gevolg van fraude door winkelmedewerkers is groot: in 2007 165 miljoen euro. In de periode 2003 – 2007 is de schade door interne fraude gedaald met 45 miljoen euro (-21,4%). Daarmee blijft interne fraude één van de grootste schadeposten van winkelcriminaliteit. Tevens veroorzaakt interne fraude onrust bij de medewerkers op de winkelvloer en verstoort relaties tussen werkgever en werknemer.

Interne fraudes	2007	2006
Aangiften	2564	1380
	+85,8%	
Bron: St FAD		

FAD houdt sinds 2006, na een opstartfase in 2005, aangiften van fraudes bij.

Winkeliers doen sinds de start van het waarschuwingsregister FAD veel vaker aangifte bij politie van interne fraude. Toch komen veel fraudes niet onder ogen van de politie. Het Platform Detailhandel Nederland schat dat er 10.000 frequente fraudeurs zijn en 20.000 incidentele fraudeurs. Ook hier blijkt de aangiftebereidheid zeer laag te zijn bij winkeliers.

Interne fraudes	2007	2006
Sepot	2,1%	2%
Transactie	6%	5,7%
Rechtszaak	16,1%	16,7%
Totaal	24,2%	24,4%
Bron: CBS, PDN		

Wat in belangrijke mate afbreuk doet aan de aangiftebereidheid is dat slechts 22% van de fraudegevallen, waarvan een aangifte is gedaan, aangepakt wordt. Dit verbetert vooralsnog niet. Een frauderende medewerker betekent een vertrouwensbreuk. Het is frustrerend dat politie en OM zo weinig tijd investeren om interne fraude te bestrijden, terwijl toch duidelijk is in welke hoek de dader gezocht moet worden.

De aangiftebereidheid zou verder omhoog kunnen door de huidige omslachtige procedure voor het doen van aangifte – de winkelier moet nu meestal op het politiebureau komen – te vereenvoudigen. Op dit moment kunnen winkeliers via het internet al aangifte doen van winkeldiefstal met onbekende dader. Het Platform Detailhandel Nederland pleit ervoor om die digitale aangifte ook mogelijk te maken wanneer sprake is van interne fraude. Zodra politie besluit opvolging te geven aan de aangifte, zou alsnog een gesprek kunnen plaatsvinden met de winkelier.

Ramkraken

Ramkraken			
	2007	2006	2005
Aantal aangiftes	163	203	153
	-19,7%	+32,7%	
Bron: LORS/KLPD			

Politie registreert na een opstartfase in 2005 het aantal ramkraken. De cijfers van 2005 zijn mogelijk niet compleet.

Het aantal ramkraken daalt gelukkig wel in 2007 ten opzichte van 2006. De forse investeringen van winkeliers in preventieve maatregelen lijken hun vruchten af te werpen. Toch is er reden voor zorg. Circa 75% van alle ramkraken in Nederland worden gezet op winkelpanden. Het gaat vaak om buitenlandse bendes.

Ramkraken worden meestal 's nachts gepleegd. Bij een ramkraak rijden criminelen met een zware auto met geweld de winkelpui in, grissen razendsnel de winkel leeg en verdwijnen weer. Naast deze schade derven winkeliers inkomsten, doordat het nabestellen van nieuwe artikelen lang duurt of zelfs onmogelijk blijkt. Ramkraken zijn desastreus voor het veiligheidsgevoel van winkeliers en winkelmedewerkers.

Voorheen werden met name juweliers geconfronteerd met deze ruwe vorm van winkelcriminaliteit. De juweliers hebben zich noodgedwongen beveiligd met diverse maatregelen waaronder antirampalen. Door het toegenomen beveiligingsniveau zijn meer en meer andere winkelbranches het doelwit geworden van ramkrakers. Inmiddels gaat het in bijna de helft van de geramkraakte winkels om een modezaak.

Het Platform Detailhandel Nederland constateert dat de meeste ramkraken in het zuiden van Nederland gepleegd worden. In 2007 wordt circa 40% van de ramkraken gepleegd in Noord-Brabant en Limburg; in de Randstad (inclusief Flevoland) ongeveer 44%.

Het Platform Detailhandel Nederland pleit ervoor dat gemeenten altijd toestemming geven voor het beveiligen van winkels met antirampalen. Winkeliers lopen immers duidelijk risico. De lokale overheid zou in haar beleid rekening moeten houden met het voorkomen van ramkraken.

Ramkraken			
	2007	2006	2005
Sepot	1,9%	1,8%	1,7%
Rechtszaak	4,4%	4,3%	4,1%
Totaal	6,3%	6,1%	5,8%
Bron: CBS, PDN			

De ramkraker gaat meestal vrijuit. Circa 96% van de ramkraken waarvan aangifte is gedaan komt niet onder ogen van de rechter. Van de aangiftes gaat ongeveer 6% naar het OM. Hiervan wordt 1,9% geseponeerd (1,8% in 2006) en 4,4% gaat naar de rechter (4,3% in 2006). Hoewel het aantal ramkraken daalt, blijft het gros onopgehelderd.

Het verdient dan ook de aanbeveling om extra in te zetten op het oppakken van de ramkrakers. Het Platform Detailhandel Nederland vindt dat altijd sporenonderzoek gedaan moet worden door de politie. In de praktijk blijkt dit lang niet altijd het geval te zijn.

Overvallen

Overvallen	2007	2006	2005	2004	2003
Aangiften	774	632	788	864	944
	+23,8%	-20,6%	-8,3%	-8,5%	
LORS/KLPD					

Voor het eerst in jaren zijn in 2007 meer winkels overvallen. In de periode 2003 – 2006 daalde het aantal overvallen spectaculair met 33,1%, maar in 2007 is een dramatische stijging van 24% te zien.

Een overvaller probeert met geld of onder bedreiging van geweld geld of andere waardevolle artikelen te stelen zoals telefoonkaarten, postzegels en strippenkaarten. Er is sprake van groot menselijk leed. De winkelier en zijn medewerkers worden geconfronteerd met criminelen die het gebruik van geweld absoluut niet schuwen. Bij meer dan 10% van de overvallen wordt zwaar geweld gebruikt. Alle overvallen zijn traumatiserend door de dreiging van geweld.

Hoewel overvallers vaker proberen een winkel te beroven, gaan deze criminelen steeds vaker zonder buit ervan door. Winkeliers investeren namelijk fors in preventie. Er is minder contant geld in kassa's. Betalen met PIN wordt gestimuleerd. Ook gebruiken winkeliers speciale kluizen met tijdvertraging. Deze investeringen in preventie hebben ertoe geleid dat steeds meer overvallen mislukken. Dat neemt niet weg, dat nieuwe acties nodig zijn. Het Platform Detailhandel Nederland maakt zich op om het ondernemen van preventieve acties die bewezen succesvol zijn, te stimuleren.

Overvallen	2007	2006	2005	2004	2003
Sepot	3,5%	4,2%	3,4%	3,3%	4,2%
Transactie	0,3%	0,7%	0,7%	0,7%	0,8%
Rechtszaak	25,3%	33,8%	32,6%	35%	37%
Totaal	29,1%	38,7%	36,7%	39%	42%
Bron: CBS, PDN					

In 2003 werd nog 42% van de overvallen opgehelderd, maar in 2007 was dit nog maar 29,1%. Dit betekent dat slechts van een minderheid van de overvallen de rechtszaak haalt. Die minderheid wordt ook nog eens steeds kleiner. In 2007 gebeurde dat bij 1 op 4 winkelovervallen, tegenover 1 op de 3 in 2004.

Genoemde lage percentages zijn extra verontrustend vanwege de stijging van de winkelovervallen. Dit is buitengewoon ernstig en moet dringend veranderen. Het Platform Detailhandel Nederland eist dat alle overvallers voor al hun misdaden berecht worden.

De aanpak van overvallen moet ook vanwege de hoge recidive en jonge leeftijd van de daders op kritische wijze onder handen genomen worden. Overvalcriminelen maken zich herhaaldelijk schuldig

aan overvalgeweld. Circa 75% van de overvallers recidiveert. Daarnaast constateert het Platform Detailhandel Nederland dat steeds vaker minderjarige overvallers opduiken. In 2006 was 7,6% van de overvalcriminelen minderjarig, in 2007 is dit al 11%. Begon een criminele carrière vroeger met een winkeldiefstal, nu lijkt het erop dat deze start met een gewapende overval.

Preventie

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Preventie	290 mln	280 mln	290 mln	270 mln	290 mln
Bron: PDN	+3,60%	-3,40%	7,40%	-6,90%	

Het voorkomen van criminaliteit en de veiligheid van medewerkers en klanten is voor winkeliers een topprioriteit. De detailhandel neemt steeds weer zijn verantwoordelijkheid door consequent te investeren in mensen en techniek om winkelcriminaliteit te voorkomen. Winkeliers hebben de afgelopen 5 jaar meer dan 1,4 miljard euro uitgegeven aan bijvoorbeeld winkelsurveillance, camerabewakingssystemen, artikelbeveiliging en het trainen van medewerkers.

Het Platform Detailhandel Nederland steunt preventieve maatregelen die bewezen succesvol zijn. De detailhandel wordt gestimuleerd om met de Gedragscode Bronbeveiliging te werken. Ook samenwerking op lokaal niveau is van groot belang. Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is succesvol gebleken om de lokale samenwerking te verbeteren. Samen met banken en leveranciers werkt het Platform aan het verlagen van de kosten van PIN. De supermarktbranche is een campagne gestart om PINnen te stimuleren. PINnen in de winkel vergroot de veiligheid en is bijna altijd goedkoper.

Hoewel er al veel bereikt is - onder meer in samenwerking met Binnenlandse Zaken, Justitie, Economische Zaken en politie - is het noodzakelijk om de preventie een extra impuls te geven. Het Platform Detailhandel Nederland is dan ook blij dat de overheid de komende vier jaar 24 miljoen euro beschikbaar stelt om de winkeliers hierbij te steunen.

Daarnaast moeten regels die alleen maar de winkeldief in de kaart spelen, in de opruiming. Voorbeelden hiervan zijn regels omtrent winkelsurveillance in burger, het plaatsen van antirampalen en camerabewaking.

Winkeliers hebben een meldplicht bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) wanneer camerabeelden langer dan 24 uur bewaard worden. Deze regels omtrent de bewaartermijn zijn echter niet meer van deze tijd. De standaardtermijn zou verlengd moeten worden van 24 uur naar 6 maanden. Dat bespaart de winkelier veel gedoe en vergroot uiteindelijk de veiligheid. Het bewaren van beelden gebeurt vaak op verzoek van politie die deze uitkijkt na bijvoorbeeld een overval. Criminelen bereiden vaak een overval voor door enige tijd voorafgaand aan deze geweldsdaad in de winkel een kijkje te nemen.

Aanbevelingen

Het Platform Detailhandel Nederland wil dat fors meer zaken van winkelcriminaliteit opgelost worden, met name de meest ernstige en aangrijpende vormen ervan. Dan gaat het in het bijzonder om de overvallen, ramkraken, inbraken en professionele en grootschalige winkeldiefstallen. Om meer misdaden opgelost te krijgen beveelt het Platform Detailhandel Nederland de volgende concrete acties aan:

- **Altijd onderzoek doen**
Voor alle vormen van winkelcriminaliteit is het oplossingspercentage veel te laag. Het is onbegrijpelijk dat lang niet altijd sporenonderzoek gedaan wordt bij bijvoorbeeld inbraken. Het Platform Detailhandel Nederland verwacht dat als dat wel het geval zou zijn, vaker winkelcriminelen opgespoord kunnen worden. Ook zou er doorgerechercheerd moeten worden als een bende winkeldieven actief is.
- **Standaardbewaartermijn beveiligingsbeelden verlengen tot 6 maanden**
Het Platform Detailhandel Nederland vindt dat de regels omtrent het bewaren van camerabeelden niet meer van deze tijd zijn. De standaardtermijn zou veel langer moeten zijn dan 24 uur, te weten zes maanden. Er een meldplicht is bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) wanneer camerabeelden langer dan 24 uur bewaard worden. Het bewaren van beelden gebeurt vaak op verzoek van politie, omdat daarmee bewijs vergaard kan worden over winkelcriminelen.
- **Meer ruimte geven aan winkelsurveillance in burger**
Winkeliers willen beveiligers in burger inzetten om diefstal tegen te gaan. Op dit moment moet er altijd een geüniformeerde beveiligers in de winkel zijn als men een burgersurveillant wil inzetten wat de winkelier op kosten jaagt en de effectiviteit ervan drastisch inperkt. Hiervoor moet ook vooraf toestemming aangevraagd worden bij de politie. Dit moet veranderen.
- **Verbieden van diefstalgereedschap als rooftassen en stoorzenders**
Winkeldieven worden professioneler. Om de detectiepoortjes te omzeilen gebruiken zij speciaal gemaakte rooftassen. Een verbod op dit diefstalgereedschap heeft een afschrikwekkende werking.
- **Nieuwe mogelijkheden voor het doen van aangifte**
De aangiftebereidheid is laag. Deze gaat pas fors omhoog, als winkeliers weten dat er meer werk gemaakt wordt van hun aangifte. Voor het zover is zou de tijd en moeite bij het doen van aangifte geminimaliseerd kunnen worden door digitale aangifte van bijvoorbeeld interne fraude mogelijk te maken.

- **Landelijke Databank Winkelcriminaliteit**

De databank moet winkeliers helpen om met politie en justitie informatie over winkelcriminaliteit uit te wisselen. Het Platform Detailhandel Nederland wil dat in de databank ook foto's en andere gegevens van criminelen opgenomen worden. Privacywetgeving mag dit niet verhinderen.

- **Stimuleren van preventiemaatregelen die bewezen succesvol zijn**

Het Platform Detailhandel Nederland onderschrijft het belang van preventie. Winkeldieven passen zich echter steeds weer aan nieuwe manieren van beveiligen aan. Nieuwe, succesvolle preventiemethoden moeten gestimuleerd worden. Samenwerking met de diverse overheden en winkeliers is essentieel.

Over het onderzoek

Voor het onderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Bureau HALT
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- LORS/KLPD
- Platform Detailhandel Nederland
- Politiejaarverslagen
- Stichting Fraude Aanpak Detailhandel.

De schadebedragen komen uit onderzoek van het Platform Detailhandel Nederland. De aangiftecijfers zijn van CBS, politie en Stichting Fraude Aanpak Detailhandel. De cijfers voor de septs, transacties en rechtszaken zijn gebaseerd op de CBS-gegevens voor vermogens- en geweldsdelicten. Daarbij komen winkeldiefstallen overeen met eenvoudige en gekwalificeerde diefstallen, inbraken en ramkraken met gekwalificeerde diefstallen en interne fraudes met diefstallen en verduistering. Voor overvallen zijn CBS-gegevens van diefstallen met geweld gebruikt in combinatie met politiegegevens; voor inbraken CBS-cijfers met politie-data.

Colofon

Dit is een publicatie van het Platform Detailhandel Nederland:
Postbus 262
2260 AG Leidschendam

Meer informatie:
Platform Detailhandel Nederland
Sander van Golberdinge, Secretaris Winkelcriminaliteit
T: 070 – 320 23 45
F: 070 – 327 87 97

info@platformdetailhandel.nl
www.platformdetailhandel.nl

Mits met bronvermelding en toestemming van het Platform Detailhandel Nederland kunt u de informatie uit dit onderzoek gebruiken.